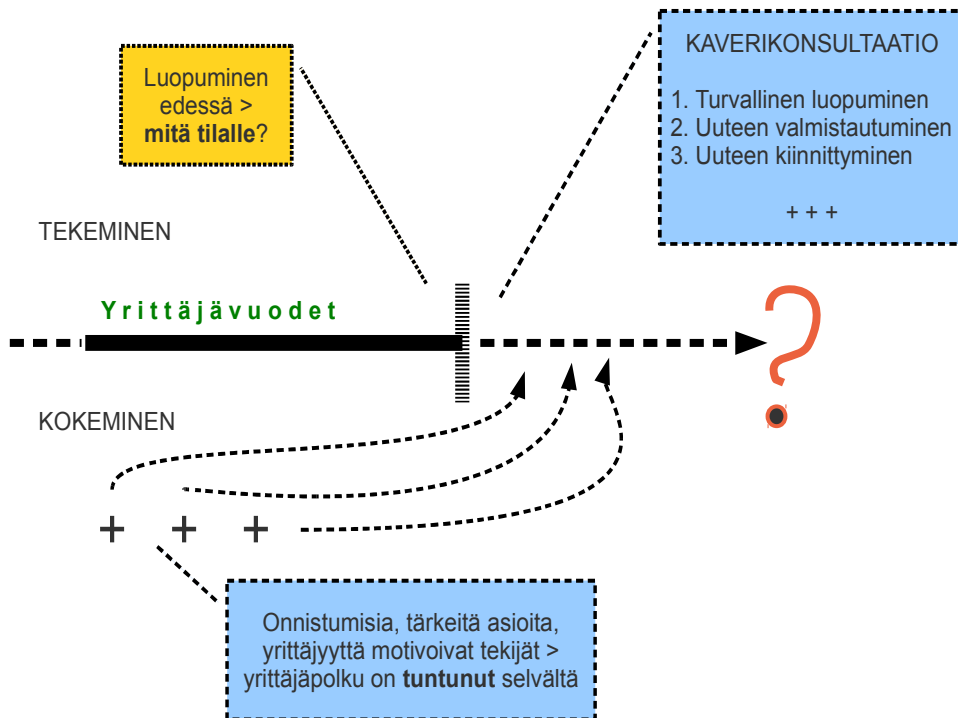

YRITTÄJÄN KOMPASSI SUKUPOLVENVAIHDOKSEEN

Yrittäjyydestä luopuminen voi olla työlästä. Tämä on luonnollista. Siksi on eduksi, jos yrittäjä voi käydä luottamuksellisia keskusteluja luopumisen aikaan kokeneen henkilön, kaverikonsultin, kanssa.

Tällaisessa kaverikonsultaatioissa kartoitetaan yhdessä yrittäjän kanssa yrittämisen onnistumisen tekijöitä ja mietitään, miten näitä seikkoja voitaisiin hyödyntää yritystoiminnasta luopumisen jälkeen. Näin voidaan ennakoivasti tehdä luopuminen mahdollisimman turvalliseksi ja luoda tartuntapintoja tulevaisuuteen, tehdä tuntematonta tutuksi jo luopumisen vaiheessa. Asiaa havainnollistaa seuraava kuvio.

Valmistauduttaessa yrittäjyydestä luopumiseen tulee eteen lukuisia käytännön kysymyksiä, joiden käsittelyssä ja jäsentämisessä auttaa tähän asiaan kehitetty yrittäjän kompassi. ¹ Kompassin avulla on mahdollista ennakoivasti käsitellä yrittäjyydestä luopumiseen liittyviä lukuisia asioita.

Kompassin neulassa on kaksi päätä, jotka yrittäjyydestä luopumisessa muodostavat kompassin vastinparit ja niiden tarinat. Tarinoilla pyritään tarkastelemaan yrittäjyydestä luopumista mahdollisimman monesta eri näkökulmasta.

¹ Jalkanen, R. Muutosvalmennus yrityksen omistajanvaihdoksen tukena 2007-2008. Helsingin yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia, Kotka. (28 s.)

Yrittäjän kompassin neulan muodostamat vastinparit ja niiden tarinat	
Vastinparit, ilmansuunnat	Tarinat
Yrittäjyyden historia <> Yrittäjän tulevaisuus	<i>Yrittäjän tarina</i>
Yrittäjä <> Jatkaaja	<i>Siirtymisen tarina</i>
Perhe ja sukulaiset <> Asiakkaat ja sidosryhmät	<i>Sosiaalisuuden tarina</i>
Yrityksen arvo <> Yrityksen tulevaisuus	<i>Yrityksen tarina</i>

Yrittäjän kompassin kaikkien ilmansuuntien läpikäymisen tuloksena yrittäjälle syntyy konkreettinen toimenpidelista niistä valmistavista toimenpiteistä, jotka hän kokee tarpeellisiksi valmistautuessaan yrittäjyydestä luopumiseen.

Yrittäjän Kompassi sisältää toista sataa kysymystä, joita kaverikonsultaatiossa käydään yrittäjän kanssa keskustellen läpi. Tapaamisen aikana kaverikonsultti kirjaa yrittäjän vastaukset kannettavalla tietokoneellaan. Kaikki kirjaukset näkyvät samanaikaisesti dataprojektorin välityksellä myös valkokankaalla, jolloin kaikki samassa tilaisuudessa läsnä olevat henkilöt näkevät, miten keskustelun dokumentti syntyy.

Työyhteisövalmentajan kokemusteni mukaan osallistujien on turvallista kohdata vaikeitakin muutosasioista, kun asiat näkyvät parin metrin päässä eikä pelkästään suullisena puheena omilla huulilla, lähellä minuutta. Näin tunnepitoinenkin ilmiö saa asian luonteen, jolloin sen käsittely voidaan viedä kohti ratkaisua. Kunkin kompassisuunnan läpikäymisen jälkeen kaverikonsultti kirjaa ylös yrittäjän miettimät *johtopäätökset*.

Kustakin tapaamisesta kaverikonsultti lähettää sähköpostilla keskustelun aikana syntyneen muistion yrittäjälle. Seuraavalla tapaamiskerralla muistioon on mahdollista tehdä yrittäjän toivomat muutokset. Mikäli myöhemmillä tapaamiskerroilla aiempiin johtopäätöksiin tulee lisäyksiä tai muutoksia, kirjataan nämäkin ylös. Monesti hankkeen tavoitteet täsmentyvät itse prosessin aikana.

Kun johtopäätökset on kirjattu näkyviin, pyytää kaverikonsultti yrittäjää miettimään, mitä konkreettisia *toimenpiteitä* kannattaisi tehdä valmistauduttaessa yrittäjyydestä luopumiseen. Nämä toimenpide-ehdotukset kirjataan ylös erilliseen yhteenvetotaulukkoon.

Seuraava taulukko havainnollistaa kompassin tuloksena syntyvää suunnitelmaa.

Toimenpiteet yrittäjäpolvenvaihdokseen	Aika	Järjestys	Seuranta
1			
2			
3			
4			
5			
N			